

የዐማራው አፍላ ትግል ይጎመራል፤ ንስር አሞራነቱም ይገለጣል፤ (ደብሩ ነጋሽ- ሃኪም)

የዐማራው ለኢትዮጵያ ዋልታ፣ ምስሶና ማገር ሆኖ መቆየት፣ ለፈተና ከዳረገው ቆይቷል። ፋሽስት ጣልያን በ 1928 ኢትዮጵያን ሲወረር፣ አማራውን ብቸኛው ጠላቱ አድርጎ ነበር። በዳር አገርም፣ የቀሩት ኢትዮጵያውያንን በሹመትና ሽልማት፣ ጸረ-አማራ አቋም አስይዞ፣ ስምንት መቶ ሺ (800,000) በላይ አማሮች፣ ሲያፈናቅል፣ ያንኑ ያህልም በድፍን ኢትዮጵያ ፈጅቷል።

በ 1966 የመጨረሻው ንጉስ ነገሥት ሲነሱ፣ ከ 3 500 አመታት በላይ ሳይታጎል የኖረው የዘወድ ስርዐት ተንኮታኩቶ፣ ተተኪው ወታደራዊ ደርግም ሆነ አጋርና ባላንጦቹ ሳይቀሩ፣ እንደ ፋሽስት ጣልያኖች፣ ጸረ-አማራ አቋም የያዙ ነበር። ጥንት እንደነበረው፣ ኢትዮጵያውያንን ህሉ፣ በረቂቅ ፊደላችን፣ ለ ሺህ ዘመን ባገለገለ በአማርኛ ማስተማርም ሆነ መማር፣ የብሄር ጭቆና መገለጫ ነው ተባለ። እንጀራን መብላት፣ ጠጅና ጠላን መጠጠታትም። እርቃነ ስጋውን የሚሄደውን ፣ ጨርቅ መልበስን ፣ ቅማል መብላትን አስጸያፊነት በማስተማሩም። እርፍ አስጨብጦ ማረስ በማስተማሩም፣ ዐማራው ተወገዘ። ያለውን ባጋራ፣ ላንድነት በሞተ፣ ተወገረ፣ ተጠላ።

ሃገር መከዳት የአያቶቹ ልማድ የሆነው ወያኔ ትግሬና የአጋሩ ወራሪው የአነግ/ጋላ መንግስት፣ ያንን ትርክት ህገ-መንግስት በተባለ ሰነድ፣ አገር አልባ ብቻ ሳይሆን፣ በጠላትነት ፈረጀው። የወያኔ ትግሬ ብሄልም “አንድ አማራ መግደል ፣ መንግስት-ሰማያት ያስገባል” እስከመባል ድረስ። ስለሆነም ፣ ዳር አገር የሚኖረውን ፣ የምርጥ ነፍጠኛና አርበኛ ዝርያ፣ ወራሪ ተባለ። በግራኝና በጋላ ወረራ ተበታትና የነበረችን ኢትዮጵያ፣ አንድ ለማድረግ በድፍን ኢትዮጵያ የተዘራው የአርበኛ ዝርያ፣ ተዘመተበት ። ወያኔ ትግሬ በመለመላቸው ምንደኛ ሎሌ አማሮች አማካይነት፣ የዳር አገሩን አማራ፣ ቤተ-ዕምነት ገብታ ‘አይንሽን ላፈር’ እንደተባለች ውሻ፣ በሚሊዎን የሚሆኑ ታረዳ፣ ተቃጠሉ።

የለውጥ ሃዋርያ የተባለው አብይ ስልጣን ከያዘ ወዲህ ደግሞ፣ የአማራው ፍጅት የዕለት ዕለት ክስተት ሆነ። ግብረአበሮቹ ጃስ ባሉ ቁጥር፣ ቁሮ የተባለው መደዴ፣ በፖሊስ ታጅቦ፣ የአማራን ደም እንደጅረት ሲያጎርፍ፣ አብይ ሸምጥጦ ሲክድ አልተቸገረም። ወያኔ ትግሬ 21 000 አማራ ከሰራዊቱ አባሮ ሳለ፣ የነገድ ‘ሰብጥሩ ተስተካክሏል እያለ፣ የአርሞን ምርኮኞች የጦር አበጋዝ ሲያደርግ፣ አማራው እጅግ አነስተኛ ውክልና እንዲኖረው ተደርጓል ። ግን አምስት ከመቶ ብቻ መሆን ሲገባቸው፣ 70% የሚሆነው የሰሜን ዕዝ፣ መኮንኖች ትግሬዎች ነበሩ። ስለዚህም ነበር፣ እንደታየው፣ ባልደረቦቻቸውን በተለይ አማራውን፣ የገበሬ እህል ሲያጭድ ውሎ፣ ደክሞት በተኛበት የፈጁት።

የፋሽስቱ ወያኔ ትግሬና የግብር-አበሩ የጋላው አነግ ጸረ-አማራ ጣምራ ጦር፣ ስድስት ሚሊዮን በላይ አማሮችን የፍጀው፣ አማራው ባለመጠርጠሩ ነበር። ያ አስደንግጦታል። ለ 45 አመት ይከትፋት፣ ያርዱት የነበሩትን ባላንጦቹን፣ ‘ቢቃ’ ማለት የጀመረው ከቅርብ ግዜ ወዲህ ነው። እጅግ ታግሷል። አማራ ነዋ። ግን በለዕልናው የሚቀኑ ጠላቶቹ ሲጋሽቡ፣ የዐማራው ቁጣ ገና አፍላና ከዕለት ዕለት እየጋመ የሚሄድ ነው። ጥርኻሮ ብርኻሮ እንጂ ፣ ገና አልተቀጣጠለም። ያ ቀን ይመጣል።

ከ 25 ሚሊዎን ያላነሰ አማራ፣ በሰላም ግዜ እያረሰ፣ በክፉ ግዜ እየተኮሰ ኢትዮጵያን ያቆሙ የጀግና ዝርያ፣ ዛሬ አርሞያ በሚባለው አጽመርስቱ፣ ጠላት ተብሏል። ትጥቅ ፈቷል፣ ተዋርዷል።

በዚህ ክልል ከሰለጠኑ 400 000 (አራት መቶ ሺህ) የልዩ ኃይል አባላት፣ አንድ አማራ የለም። እጅግ ብዙ ህዝብ ባለው አማራ በተባለው ክልልም፣ 20 000 (ሃያ ሺ) ብቻ ልዩ ኃይል እንደሰለጠነ ፣ አብይ

ያስቁምታል። ከማንም በላይ ያገርቱን ግብር ከፋይ አማራ፤ በማንኛውም ሚዛን፤ በዕድገት ጭራ ነው። በቆረቆራት ከተማው፤ በአዲስ አበባም ባይተዋር ተደርጎ፤ ነጋ ጠባ ቤቱ፤ በቁሙ እይፈረሰበት ነው።

የአማራው ትግል ባፍላ እድሜ ላይ ላይ ሲገኝ፤ በሃሰት ወንጀለው ለዘመናት ዘርማንዘሩን ሲያጠፉ የቆዩት የጠላቶቹ ትርክት ግን፤ ነፍሶበታል፤ እየተፍረከረከ ነው። ሰሞኑን ከወራሪ ትግሬ ነጻ በወጣው መሬት፤ የአማራው ትግል አይቆምም። በወልቃይት ጠገዴ፤ ራያና ደራ መመለስ፤ አይቋቋምም። ብዙ ያልተወራረደ ሂሳብ አለና። አማራ፤ በህግ ከተውሰደችበት በቅሎው፤ የተቀማው ዶሮው/ጭብጦው እልህ የሚገባ ፣ የፍትህ ሰው ነውና። አማራ፤ ብዙ ፍዳና መከራ አይቷል፤ አረመኔ ተሸክሟል።

6 ሚሊዎን ወገኖቹን ያጣ አማራ ንስር ነው። የዚህን ድንቅ አሞራ ገጸ-ባህርያት ስላለው ።

- 1) ትዕግስት አይነተኛ ችሎታው ነው። ቁራን የመሰለ ልክስክስ፤ ጥንብ አንሳ አሞራ፤ ትከሻው ላይ ሰፍሮ፤ አንገቱን በምንቃሩ ሲጠቀጥቀው፤ አይቆጣም። ያንን አስቀያሚ አዝሎ፤ ሽቅብ መጥቆ በመብረር፤ እሳሳሳው አየር ከቶ፤ ቁራውን ትንፋሽ ያሳጣዋል። የቁራው እጣ ፈንታ፤ ተዝለፍልፎ በመውደቅ፤ ከአፈር መቀላቀል ነው። አማራ፤ ያ አሞራ ነው።
- 2) ዐማራና ሸርፓ የሚባሉ የኔፓል የተራራ ነዋሪዎች፤ ከሰው ዘር ይለያሉ። እንደ ንስር አሞራ፤ ከስስ አየር፤ ለህይወት አስፍላጊ የሆነውን አክስጂን የተባለውን ንጥረ-ነገር፤ ከተማገው አየር መዝምዘ፤ ለመተንፈስ በሚያስችል ልዩ ተፈጥሮ ያላቸው፤ የታደሉ በመሆናቸው።
- 3) ጥናት፤ ሌላው የዚህ ድንቅ አሞራ መገለጫ ነው። “አሞራና አማራ ሁለዜ ከላይ ነው” ይባላል። በዕድሜ ብዛት፤ ጥፍሮችና ምንቃሩ (አፉ) ሲደሉዱሙ፤ በኃይል መነቃቅሎ ጥሎ፤አዲስ ኢስኪያበቅል ድረስ፤ለወራት እየጸመ ቁስሉን የሚያስታምም ጥኑ ፍጡር ነው። አማራም።

ዶክተር ደብሩ ነጋሽ፤ በወያኔና አነግ የወረራ መባቻ፤ 52 ዘመዶቹ ሃረር (ጨርጨር) የተፈጁበት፤ የቀድሞ የአለም መንግስታት ባለስልጣን የነበረ ነው።